

p30konkor.com

عنوان آزمون : جامعه شناسی ۱۲ درس ۷

زمان آزمون :

تاریخ برگزاری

نام و نام خانوادگی :

پایه تحصیلی :

نام دبیر :

ردیف	لطفًا پاسخ سوالات را روی همین برگ بنویسید	بارم									
۱	<p>چرا یک جریان برآمده از درون تفسیری، برخلاف رویکرد انتقادی، راه رهایی انسان از سلطه را بیرون از علوم اجتماعی جست‌وجو می‌کند؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۳</p> <p>پاسخ: ۱ این جریان معتقد است خود علم با «درست و غلط دانستن» و «خوب و بد کردن امور» سلطه‌گری می‌کند. زیرا «خوب» را به معنای خوب بودن برخی افراد و گروه‌ها و بد را بد بودن برخی دیگر از آنان تلقی می‌کند. از این منظر، علم چراغی نیست که تاریکی‌ها را روشن کند و موانع را از پیش پای انسان بردارد.</p>										
۲	<p>چرا جامعه‌شناسان انتقادی نادیده گرفتن ساختارها را از سوی جامعه‌شناسان تفسیری درست نمی‌دانند؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۳</p> <p>پاسخ: ۱ جامعه‌شناسان انتقادی معتقدند گاهی جهان اجتماعی و ساختارهای آن که به دست خود انسان‌ها ایجاد شده‌اند سازندگان خود را زیر سلطه درمی‌آورند. بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آنها، به معنای چشم‌پوشی از آثار و پیامدهای مخرب آنهاست. زیرا انتقاد از ساختارهای اجتماعی را ناممکن می‌سازد و در نتیجه امکان کنترل آثار مخرب آنها از دست می‌رود.</p>										
۳	<p>رویکرد عدالت اجتماعی در مدل زیر نمایش داده شده است.</p> <p>موارد الف و ب را در مدل تکمیل کنید.</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۳</p> <p>پاسخ: ۱ الف) رقابت ب) برابری</p>										
۴	<p>جدول زیر را درباره رویکردهای جامعه‌شناسی کامل کنید.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%;"></td> <td style="width: 33%; text-align: center;">رویکرد تبیینی</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">رویکرد انتقادی</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">روش</td> <td style="text-align: center;">الف:</td> <td style="text-align: center;">تفسیری، انتقادی و تجویزی</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">هدف</td> <td style="text-align: center;">پیش‌بینی و کنترل پدیده‌ها</td> <td style="text-align: center;">ب:</td> </tr> </table> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۳</p> <p>پاسخ: ۱ الف) حس و تجربه (یا نگاه از بیرون) ب) انتقاد از وضع موجود (یا تجویز وضع مطلوب)</p>		رویکرد تبیینی	رویکرد انتقادی	روش	الف:	تفسیری، انتقادی و تجویزی	هدف	پیش‌بینی و کنترل پدیده‌ها	ب:	
	رویکرد تبیینی	رویکرد انتقادی									
روش	الف:	تفسیری، انتقادی و تجویزی									
هدف	پیش‌بینی و کنترل پدیده‌ها	ب:									

	<p>کدام گزینه دربارهٔ جامعه‌شناسی انتقادی صحیح است؟</p> <p>۱ به جدایی دانش و ارزش باور دارد - به ساختارهای اجتماعی هم توجه دارد.</p> <p>۲ در مقابل جامعه‌شناسی تفسیری است - به کنش‌های انسانی توجه ندارد.</p> <p>۳ علم را به معنای حسی و تجربی محدود نمی‌کند - عدالت را صرفاً به نقد و نفی سلطه و سرکوب محدود می‌داند.</p> <p>۴ رویکرد محافظه‌کارانه نیست - به کشف حقیقت و فضیلت باور دارد.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۳</p> <p>پاسخ: ۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.</p>	۵
	<p>با توجه به متن زیر به سؤالات داده شده پاسخ دهید.</p> <p>«افراد از جنبه‌های مختلف با یکدیگر متفاوت‌اند مانند هوش، ثروت، تحصیلات و ... اما همه تفاوت‌ها از یک نوع نیستند. در برخی جوامع، این تفاوت‌ها در دستیابی افراد به مزایای اجتماعی اثرگذار است. بر همین اساس برخی از افراد در بالای سلسله مراتب اجتماعی و برخی در پایین آن قرار می‌گیرند. به طور مثال در حالی که یکی از رهبران فرانسه، بخشی از قدرت خود را مدیون بلندی قامت خود بود، در آمریکا یک سیاه‌پوست که فقط حاضر نشده بود جای خود را در اتوبوس به یک سفیدپوست بدهد؛ بازداشت و جریمه شد.»</p> <p>الف) یک مثال از متن که به «نابرابری طبیعی» اشاره دارد؛ بنویسید.</p> <p>ب) یک «تفاوت اسمی» که بهانه‌ای برای «نابرابری اجتماعی» شده باشد؛ در متن بیابید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۳</p> <p>پاسخ: ۱ الف) بلندی قامت - هوش (ذکر یک مورد کافی است). ب) سیاه‌پوست بودن</p>	۶
	<p>با توجه به شکل مقابل که بیانگر یکی از رویکردها به نابرابری اجتماعی است، به سؤالات زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف) نام مدل (رویکرد) را بنویسید.</p> <p>ب) در این مدل (رویکرد)، دولت برای یکسان کردن نقطه شروع رقابت، چه وظیفه‌ای دارد؟</p> <div data-bbox="156 1234 523 1503"> </div> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۳</p> <p>پاسخ: ۱ الف) مدل عدالت اجتماعی ب) دولت به نمایندگی از جامعه موظف است نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند.</p>	۷

	<p>رویکردهای موجود به نابرابری اجتماعی به صورت مدل نمایش داده می‌شود. با توجه به مدل‌های زیر، نقش انسان در هر یک چگونه است؟</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>الف - مدل لیبرالی</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>ب - مدل کمونیستی</p> </div> </div> <p>پاسخ: ۱ الف) طرفداران قشربندی با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند. ب) از نظر مخالفان قشربندی؛ قشربندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست انسان‌هاست. (ص ۷۵ و ۷۶)</p>
	<p>جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی به کدام مفهوم توجه دارند؟</p> <p>پاسخ: ۱ قشربندی اجتماعی (ص ۷۳)</p>
	<p>جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب کامل کنید.</p> <p>الف) مسئله معنا درباره کل زندگی انسان و در مورد تمام از جمله کنش‌ها مطرح است.</p> <p>ب) مجموعه روش‌هایی که هر واحد اجتماعی برای تحقق به شیوه کارآمد و مؤثر به کار می‌گیرد سیاست نام دارد.</p> <p>پ) طرفداران قشربندی اجتماعی، می‌پندارند که نابرابری‌های اجتماعی نتیجه هستند، بنابراین عادلانه‌اند.</p> <p>پاسخ: ۱ الف) پدیده‌های اجتماعی (ص ۴۳) ب) اهداف جمعی (ص ۵۸) پ) تفاوت‌ها (یا نابرابری‌های طبیعی) (ص ۷۵)</p>
	<p>به‌ترتیب هر عبارت کدام رویکرد جامعه‌شناسی را نشان می‌دهد؟</p> <p>«داوری ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی است - تبعیض نژادی را تقبیح و عدالت اجتماعی را تحسین می‌کند و برای گسترش آن راهکارهایی تجویز می‌کند - بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کند.»</p> <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"> <p>۱ تبیینی - تفسیری - انتقادی</p> <p>۳ انتقادی - تبیینی - تفسیری</p> </div> <div style="width: 45%;"> <p>۲ تبیینی - انتقادی - تفسیری</p> <p>۴ تفسیری - انتقادی - تبیینی</p> </div> </div> <p>پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.</p>

	<p>تفاوت‌های رویکرد اول (مدل لیبرالی) و رویکرد دوم (مدل کمونیستی) در رابطه با نابرابری اجتماعی را بنویسید. (دو مورد)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲</p> <p>پاسخ: ۱- رویکرد اول، طرفدار قشربندی اجتماعی است. اما رویکرد دوم، مخالف قشربندی اجتماعی است.</p> <p>۲- رویکرد اول، معتقد است نابرابری اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی ناشی می‌شود اما رویکرد دوم، نابرابری را نتیجه روابط سلطه‌جویانه میان انسان می‌داند که باید با آن مبارزه کرد.</p> <p>۳- رویکرد اول معتقد است نابرابری‌های اجتماعی عادلانه‌اند اما رویکرد دوم، عدالت اقتصادی را مهم می‌داند و معتقد است با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد.</p> <p>۴- رویکرد اول نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن نابرابری اجتماعی را نادیده می‌گیرد اما رویکرد دوم معتقد است قشربندی توسط انسان‌ها پدید آمده‌اند و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌هاست.</p> <p>۵- رویکرد اول بر حوزه رقابت تأکید دارد اما رویکرد دوم بر حوزه برابری تأکید دارد.</p> <p>۶- در رویکرد اول، نقطه آغاز رقابت، عادلانه نیست اما در رویکرد دوم، نقطه پایان رقابت عادلانه نیست. (ذکر دو مورد کافی است) (ص ۷۸-۷۴)</p>	۱۲
	<p>با توجه به متن زیر به سؤالات داده شده پاسخ دهید.</p> <p>«لمبروزو (۱۹۰۹ - ۱۸۳۶)، در تحقیقاتی درباره رفتار جنایی، مجموعه‌ها، اسکلت‌ها، مدل‌های مومی و اشیای متعلق به مجرمان را جمع‌آوری کرد. او می‌خواست مجرم بودن یا نبود را با مشاهده ویژگی‌های جسمانی و ظاهری تشخیص دهد».</p> <p>الف) از نظر نوع نگاه به موضوع، چه شباهتی بین تحقیق لمبروزو و رویکرد جامعه‌شناسی تبیینی وجود دارد؟</p> <p>ب) اگر بررسی رفتار جنایی با رویکرد جامعه‌شناسی انتقادی باشد، هدف چه خواهد بود؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲</p> <p>پاسخ: ۱ الف) پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند. (ص ۲۷)</p> <p>ب) ۱- انتقاد از وضع موجود ۲- تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن (ذکر یک مورد کافی است) (ص ۸۳)</p>	۱۳
	<p>هریک از عبارتهای زیر، پیامد غلبه کدام‌یک از رویکردهای جامعه‌شناسی است؟</p> <p>الف) از پیوند دانش و ارزش سخن به میان آمد. (.....)</p> <p>ب) کار دآوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گرفت. (.....)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۲</p> <p>پاسخ: ۱ الف) تفسیری (ص ۸۰) ب) تبیینی (ص ۷۹)</p>	۱۴
	<p>رویکرد انتقادی چگونه به دفاع از اراده افراد و فرهنگ‌ها می‌پردازد؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲</p> <p>پاسخ: ۱ رویکرد انتقادی برای دفاع از اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها معتقد است، نباید اراده فرد یا گروهی بر فرد یا گروه دیگری تحمیل شود یا فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند. (اگر چنین اتفاقی رخ دهد و اراده فرد یا گروهی سرکوب گردد مصداق سلطه است.) (ص ۸۲)</p>	۱۵
	<p>شکل‌گیری نظام آپارتاید (تفکیک نژادی در اماکن عمومی و مدارس و ورزشگاه و ...) نتیجه چیست؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲</p> <p>پاسخ: ۱ تفاوت‌های اسمی به نابرابری اجتماعی منجر شده است. یا تفاوت‌های اسمی (نژاد) بهانه‌ای برای نابرابری‌های اجتماعی شده است. (ص ۷۳)</p>	۱۶

۱۷	<p>به ترتیب هر عبارت، کدام حوزه و مدل رویکردهای به نابرابری اجتماعی را نشان می‌دهد؟ الف) با تأکید بر کارکردهای قشربندی آن را تأیید و تثبیت می‌کند. (.....) ب) اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار نمی‌سپارد و دخالت همه‌جانبه دولت را نمی‌پذیرد. (.....)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲</p> <p>پاسخ: ۱ الف) حوزه رقابت (ص ۷۸) ب) مدل عدالت اجتماعی (ص ۷۸)</p>
۱۸	<p>کدام گزینه در ارتباط با رویکرد مخالفان قشربندی اجتماعی درست نیست؟</p> <p>۱) عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد. ۲) معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست. ۳) با تأکید بر معایب قشربندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن، تداوم و تغییر آن را نادیده می‌گیرند. ۴) از نظر آنان مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و در نتیجه نابرابری اجتماعی شده است.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲</p> <p>پاسخ: ۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۷۶)</p>
۱۹	<p>عبارت‌های صحیح و غلط را مشخص کنید. الف) موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی خود، بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند. ب) در رویکرد تبیینی علاوه بر این‌که می‌توانیم جامعه را با دانش‌های ابزاری خود بشناسیم، قادر خواهیم بود تغییرات بنیادین در جامعه به وجود آوریم. ج) بزرگترین کشتار جهان که در جنگ‌های جهانی اول و دوم میان توسعه‌یافته‌ترین کشورها رخ داد و با فاجعه هیروشیما و ناکازاکی پایان یافت، نتیجه سقوط ارزش‌ها و اخلاق‌گریزی است. د) از دیدگاه طرفداران عدالت اجتماعی، در مدل کمونیستی نقطه آغاز رقابت و در مدل لیبرالی نقطه پایان رقابت عادلانه نیست.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۲</p> <p>پاسخ: ۱ الف) صحیح (ص ۱۱) ب) غلط (ص ۲۹) ج) صحیح (ص ۳۸) د) غلط (ص ۷۷)</p>
۲۰	<p>رویکرد انتقادی برای دفاع از اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها چه اعتقادی دارد؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۱ اراده فرد یا گروهی نباید بر فرد یا گروه دیگری تحمیل شود یا فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند. (ص ۸۲)</p>
۲۱	<p>جامعه‌شناسی انتقادی و تفسیری در ساختن جهان اجتماعی بر چه ویژگی تأکید می‌کنند؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۱ توانایی و خلاقیت افراد (ص ۸۲)</p>

۲۲	<p>کدام ویژگی زیر بیانگر رویکرد طرفداران قشربندی اجتماعی است؟</p> <p>۱) از بین رفتن انگیزه رقابت</p> <p>۲) ضروری دانستن رقابت</p> <p>۳) اخذ مالیات</p> <p>۴) دخالت دولت</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۷۵)</p>
۲۳	<p>از دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی، نتایج بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آن‌ها چیست؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۱) جامعه‌شناسی انتقادی معتقد است، بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آن‌ها به معنای چشم‌پوشی از آثار و پیامدهای مخرب آن‌هاست زیرا انتقاد از ساختارهای اجتماعی را ناممکن می‌سازد و در نتیجه امکان کنترل آثار مخرب آن‌ها از دست می‌رود. (ص ۷۸)</p>
۲۴	<p>هر عبارت به کدام رویکرد و نوع جامعه‌شناسی اشاره دارد؟</p> <p>الف) با غلبه آن، رویکرد تبیینی به حاشیه رفت و راه بازگشت دعاوی تجویزی به علوم اجتماعی باز شد. (.....)</p> <p>ب) صرفاً به توصیف و تبیین تبعیض نژادی نمی‌پردازد بلکه آن‌را تقبیح و از آن انتقاد می‌کند. (.....)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۱) الف) رویکرد تفسیری</p> <p>ب) جامعه‌شناسی انتقادی (ص ۷۶ و ۷۷)</p>
۲۵	<p>علت تأکید جامعه‌شناسان انتقادی به ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر چیست؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۱) جامعه‌شناسان انتقادی به ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر تأکید می‌کنند تا از سلطه چنین ساختارهایی بر انسان‌ها پیشگیری کنند و زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر را فراهم آورند. (ص ۷۸)</p>
۲۶	<p>در کدام رویکرد به نابرابری اجتماعی، چنین می‌پندارند که «نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند، بنابراین عادلانه‌اند».</p> <p>۱) طرفداران عدالت اجتماعی</p> <p>۲) مخالفان قشربندی اجتماعی</p> <p>۳) مخالفان مالکیت خصوصی</p> <p>۴) طرفداران قشربندی اجتماعی</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۴) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۷۱)</p>
۲۷	<p>نتایج حذف مالکیت خصوصی در دیدگاه مخالفان قشربندی اجتماعی را بنویسید. (ذکر یک مورد)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱</p> <p>پاسخ: ۱) مخالفان قشربندی گمان می‌کنند اگر مالکیت خصوصی از بین برود دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت و بدین ترتیب همگان شرایط یکسان خواهند داشت. (ص ۷۲) (ذکر یک مورد کافی است)</p>

۲۸	<p>برخی تفاوت‌ها مانند رنگ پوست، زبان، اثر انگشت نامیده می‌شود.</p> <p>۱) تفاوت‌های رتبه‌ای ۲) نابرابری اجتماعی ۳) نابرابری طبیعی رتبه‌ای ۴) تفاوت‌های اسمی</p> <p>پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۶۸)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱</p>
۲۹	<p>جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.</p> <p>الف) علوم انسانی و اجتماعی بومی (ایرانی و اسلامی) باید همسو با خودمان و ناظر به حل مسائل جامعه خودمان باشد.</p> <p>ب) برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها را نادیده می‌گیرند و از آن‌ها می‌کنند.</p> <p>ج) ارسطو نظام سیاسی را که اکثریت مردم براساس فضیلت و حقیقت حکومت می‌کنند می‌نامد.</p> <p>د) طرفداران قشربندی اجتماعی چنین می‌پندارند که نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا هستند، بنابراین عادلانه‌اند.</p> <p>پاسخ: ۱ الف) هویت فرهنگی (ص ۷) ب) هویت زدایی (ص ۴۶) ج) جمهوری (ص ۶۱) د) نابرابری‌های طبیعی (ص ۷۱)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۱</p>
۳۰	<p>در رویکرد عادلانه تدبیر دولت برای کاهش نابرابری‌های اجتماعی چیست؟</p> <p>پاسخ: ۱ دولت تلاش می‌کند برای کاهش نابرابری‌های اجتماعی تدابیری بیاندیشد، مثلاً از ثروتمندان مالیات بگیرد و از آن برای رفع فقر استفاده کند. (ص ۷۳)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>
۳۱	<p>هر عبارت به کدام رویکرد نابرابری اجتماعی اشاره دارد؟</p> <p>الف) نابرابری‌های اجتماعی را نتیجه روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌ها می‌دانند. (.....)</p> <p>ب) معتقدند نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی است. (.....)</p> <p>پاسخ: ۱ الف) رویکرد مخالفان قشربندی اجتماعی (ص ۷۲) ب) رویکرد طرفداران قشربندی اجتماعی (ص ۷۰)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>
۳۲	<p>جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی به کدام عامل توجه می‌کنند؟</p> <p>پاسخ: ۱ قشربندی اجتماعی (ص ۶۹)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-دی ماه ۱۴۰۰</p>
۳۳	<p>چرا جامعه‌شناسی انتقادی نمی‌خواهد که داوری علم بیرون از دایره علم صورت گیرد؟</p> <p>پاسخ: ۱ زیرا در آن صورت ارزش‌های غالب در زندگی اجتماعی، ارزش‌های ثروتمندان و قدرتمندان خواهد بود. (ص ۸۹)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p>

۳۴	<p>زندگی انسان دو وجه دارد آن‌ها را بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱ زندگی اجتماعی انسان دو وجه دارد: از سویی افراد در زندگی گروهی خود با یکدیگر، جهان اجتماعی و ساختارهای آن را می‌سازند. از سوی دیگر هر جهان اجتماعی الزام‌ها و پیامدهایی دارد که زندگی انسان‌ها را متأثر می‌سازد. (ص ۷۷)</p>
۳۵	<p>جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی به کدام عامل توجه دارند؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱ قشربندی اجتماعی (ص ۶۹)</p>
۳۶	<p>زندگی انسان دو وجه دارد آن‌ها را بنویسید.</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱ زندگی اجتماعی انسان دو وجه دارد: از سویی افراد در زندگی گروهی خود با یکدیگر، جهان اجتماعی و ساختارهای آن را می‌سازند. از سوی دیگر هر جهان اجتماعی الزام‌ها و پیامدهایی دارد که زندگی انسان‌ها را متأثر می‌سازد. (ص ۷۷)</p>
۳۷	<p>چرا جامعه‌شناسی انتقادی نمی‌خواهد که داوری علم بیرون از دایره علم صورت گیرد؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱ زیرا در آن صورت ارزش‌های غالب در زندگی اجتماعی، ارزش‌های ثروتمندان و قدرتمندان خواهد بود. (ص ۸۹)</p>
۳۸	<p>جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی به کدام عامل توجه دارند؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱ قشربندی اجتماعی (ص ۶۹)</p>
۳۹	<p>در کدام رویکرد نابرابری اجتماعی، چنین می‌پندارند که نابرابری اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی است و عادلانه‌اند؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-شهریورماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۷۰)</p> <p>۱) مدل عدالت اجتماعی ۲) طرفداران قشربندی ۳) مخالفان قشربندی ۴) مدل کمونیستی</p>
۴۰	<p>چه عاملی جامعه‌شناسی را به داوری درباره‌ی پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها می‌کشانند؟</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱ فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی جامعه‌شناسی را به داوری درباره‌ی ارزش‌ها و انتقاد از آن‌ها می‌کشاند. (ص ۷۷)</p>

۴۱	<p>هر عبارت، کدام رویکرد جامعه‌شناسی و نوع هویت را نشان می‌دهد؟ الف) به دنبال ملاک‌هایی برای داوری علمی درباره‌ی ارزش‌ها و هنجارها است. (.....) ب) ملی‌گرایی و وطن‌دوستی، مشخصه اصلی آن است. (.....)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱ الف) جامعه‌شناسی انتقادی (ص ۸۹) ب) ناسیونالیسم (ص ۸۳)</p>
۴۲	<p>هر عبارت به کدامیک از انواع تفاوت و نابرابری اشاره دارد؟ الف) تفاوت در رنگ پوست و جنسیت (.....) ب) نابرابری در قدرت سیاسی و ثروت (.....)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱ الف) تفاوت‌های اسمی (ص ۶۸) ب) نابرابری اجتماعی (ص ۶۸)</p>
۴۳	<p>در رویکرد عادلانه دولت چگونه تلاش می‌کند نابرابری‌های اجتماعی را کاهش دهد؟ (ذکر یک مورد)</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۱ دولت نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند، یا از ثروتمندان مالیات بگیرد و از آن برای رفع فقر در جامعه استفاده کند. (ص ۷۳) (ذکر یک مورد)</p>
۴۴	<p>در کدام رویکرد نابرابری اجتماعی، عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت و حذف مالکیت خصوصی، عدالت برقرار خواهد شد؟</p> <p>۱) مدل عدالت اجتماعی ۲) مدل لیبرالی ۳) طرفداری قشریندی اجتماعی ۴) مخالفین قشریندی اجتماعی</p> <p>سوالات امتحانات نهایی متوسطه-دوازدهم-خردادماه ۱۴۰۰</p> <p>پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۷۲)</p>
۴۵	<p>اکنون در زمانه و زمینه جهان متجدد، جامعه‌شناسی انتقادی معتقد به چه اصول و معیارهایی است؟</p> <p>۱) حقایق و ارزش‌هایی فراتر از انسان وجود دارد که هستی آن‌ها وابسته به انسان نیست. ۲) اعتقاد به این اصل که انسان امکان شناخت و دریافت حقایق را دارد و باید برای دسترسی به آن‌ها تلاش کند. ۳) جستجوی ملاک‌ها و معیارهایی که براساس آن‌ها بتواند به نقد و ارزیابی زندگی اجتماعی انسان‌ها پرداخته و راهی برای عبور از وضع موجود به وضع مطلوب پیدا کند. ۴) به این اصل معتقد است که انسان در شناخت صحیح حقایق و ارزش‌ها ممکن است دچار خطا و اشتباه شود ولی هرگز به دلیل اشتباهات دست از تلاش نمی‌کشد.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.</p>
۴۶	<p>روش جامعه‌شناسی انتقادی چیست؟</p> <p>۱) تفسیری، انتقادی و تجویزی ۲) کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها ۳) معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی ۴) حسی و تجربی</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.</p>

۴۷	<p>موضوع جامعه‌شناسی انتقادی چیست؟</p> <p>۱) تفسیری، انتقادی، تجویزی</p> <p>۲) انتقاد از وضع موجود</p> <p>۳) کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن</p> <p>۴) کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها</p> <p>پاسخ: ۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p>
۴۸	<p>جامعه‌شناسی انتقادی با پذیرش رویکرد تفسیری معتقد است که</p> <p>۱) علیرغم تفاوت‌های فرهنگی، هیچ گروه و فرهنگی معانی و ارزش‌های ویژه‌ای ندارد.</p> <p>۲) تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌هاست.</p> <p>۳) باید براساس حقایق و فضایل به نقد و کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع پرداخت.</p> <p>۴) فرهنگ‌ها باید از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند.</p> <p>پاسخ: ۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p>
۴۹	<p>جامعه‌شناس انتقادی برای داوری و انتقاد به نیاز دارد تا براساس آن وضعیت موجود را ارزیابی کنند.</p> <p>۱) دریافت مفهوم کنش اجتماعی</p> <p>۲) اعمال قدرت</p> <p>۳) شناخت پدیده‌های اجتماعی</p> <p>۴) معیارهای علمی</p> <p>پاسخ: ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p>
۵۰	<p>فیلم «دیوانه از قفس پرید» تحت تأثیر کدام فلسفه و در نقد چه امری ساخته شد؟</p> <p>۱) کانت، سیاست</p> <p>۲) برتراند راسل، تیمارستان</p> <p>۳) فوکو، قدرت</p> <p>۴) برشت، رذیلت‌های اجتماعی</p> <p>پاسخ: ۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p>
۵۱	<p>دو دیدگاه درباره اهمیت ارزش «عدالت» را بیان کنید.</p> <p>پاسخ: ۱ یک دیدگاه عدالت را اساسی‌ترین ارزش یا یکی از اساسی‌ترین ارزش‌ها می‌دانند و دیدگاه دیگر، عدالت را از آن جهت اهمیت می‌یابد که وسیله‌ای برای تحقق ارزش‌های دیگر است. مثلاً عدالت را مقدمه دستیابی به رفاه مادی یا آزادی می‌دانند.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p>

۵۲	<p>اصول سه‌گانه حقایق و ارزش‌ها، بیرون از زمانه و زمینه جهان متجدد، چه هستند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱</p> <p>۱- حقایق و ارزش‌هایی فراتر از انسان وجود دارد که هستی آن‌ها وابسته به انسان نیست و ساخته ذهن و فرهنگ بشری نیستند.</p> <p>۲- انسان امکان شناخت و دریافت این حقایق را دارد و باید برای دسترسی به آن‌ها تلاش کند.</p> <p>۳- انسان در شناخت صحیح این حقایق و ارزش‌ها ممکن است دچار خطا و اشتباه شود ولی هرگز از شناخت این حقایق دست نمی‌کشد.</p>
۵۳	<p>موضوع، روش و هدف جامعه‌شناسی انتقادی را بنویسید.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱</p> <p>موضوع: کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن</p> <p>روش: تفسیری، انتقادی و تجویزی</p> <p>هدف: انتقاد از وضع موجود، تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن</p>
۵۴	<p>جامعه‌شناسی انتقادی، معتقد است که تمام معانی و ارزش‌ها ساخته کدام امور هستند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱</p> <p>جامعه‌شناسی انتقادی با پذیرش رویکرد تفسیری معتقد است که تمام معانی و ارزش‌ها ساخته پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌هاست. هر فرد، گروه و فرهنگی اراده خاص خود را دارد و معانی و ارزش‌های ویژه خود را خلق می‌کند و هیچ‌کدام بهتر یا بدتر و درست یا غلط نیستند.</p>
۵۵	<p>رویکرد انتقادی براساس کدام حقیقت یا فضیلت به نقد کنش‌ها می‌پردازد؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱</p> <p>رویکرد انتقادی هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی‌کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد، بلکه برای دفاع از اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها معتقد است نباید اراده فرد یا گروهی بر دیگران تحمیل شود.</p>
۵۶	<p>چرا جامعه‌شناسان انتقادی بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر، تأکید می‌کنند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱</p> <p>تا از سلطه ساختارهایی بر انسان‌ها پیشگیری شود و همچنین زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر و اخلاقی‌تر فراهم آید و به نقد سلطه، در روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌پردازد.</p>
۵۷	<p>از نظر جامعه‌شناسان انتقادی، بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آن‌ها به چه معناست؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱</p> <p>بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آن‌ها، به معنای چشم‌پوشی از آثار و پیامدهای مخرب آن‌هاست؛ زیرا انتقاد از ساختارهای اجتماعی و در نتیجه کنترل آثار مخرب آن‌ها از دست می‌رود.</p>

۵۸	<p>جامعه‌شناسان انتقادی، چه نظری به کم‌توجهی رویکرد تفهمی به ساختارهای اجتماعی دارند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ جامعه‌شناسان انتقادی همانند جامعه‌شناسان تفهمی - تفسیری بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند، اما کم‌توجهی رویکرد تفهمی به ساختارهای اجتماعی و تأثیر این ساختارها بر زندگی افراد را درست نمی‌دانند.</p>
۵۹	<p>توجه بیشتر به نظام‌های اجتماعی و ساختارهای آن و یا تأکید بیشتر بر کنش‌های اجتماعی، هرکدام چه عواقبی دارد؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ گاهی پیامدهای جهان اجتماعی برای افراد برجسته می‌شود، ولی این وجه که جهان اجتماعی ساخته انسان‌هاست نادیده گرفته می‌شود یا بالعکس. یعنی گاهی نظام اجتماعی و ساختارهای آن و گاهی کنش‌های اجتماعی مورد توجه قرار می‌گیرند. برجسته کردن یک وجه زندگی اجتماعی و تأکید بر آن و نادیده گرفتن وجه دیگر، می‌تواند آثار و پیامدهای نامطلوبی برای زندگی اجتماعی به وجود آورد.</p>
۶۰	<p>در یک جهان اجتماعی، تا چه زمانی پیامدها باقی می‌مانند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ تا زمانی که یک جهان اجتماعی از طریق مشارکت اجتماعی افراد پابرجاست، پیامدهای آن نیز باقی است. با تغییر جهان اجتماعی موجود و به دنبال آن، برداشته شدن الزام‌هایش، جهان اجتماعی جدیدی شکل می‌گیرد و پیامدهای دیگری به دنبال می‌آورد.</p>
۶۱	<p>دو وجه زندگی اجتماعی انسان، چه ویژگی دارند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ ۱- از سوی افراد در زندگی گروهی خودبا یک‌دیگر، جهان اجتماعی و ساختارهای آن را می‌سازند. ۲- از سوی دیگر هر جهان اجتماعی الزام‌ها و پیامدهایی دارد که زندگی انسان‌ها را متأثر می‌سازد.</p>
۶۲	<p>جامعه‌شناسی انتقادی چه نظری دربارهٔ محدود شدن علم به حس و تجربه دارد؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ جامعه‌شناسی انتقادی علم را به معنای حسی و تجربی آن محدود نمی‌کند و تلاش می‌کند از محدودیت علم تجربی رها شود. مثلاً صرفاً به توصیف و تبیین تبعیض نژادی نمی‌پردازد، بلکه آن را تقبیح و از آن انتقاد می‌کند.</p>
۶۳	<p>مهم‌ترین هدف جامعه‌شناسی انتقادی چیست؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ نقد وضعیت موجود جهان اجتماعی و تجویز راه‌حلهایی برای رسیدن به یک وضعیت بهتر است. فاصلهٔ میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی، جامعه‌شناسی را به داوری دربارهٔ ارزش‌ها و انتقاد از آن‌ها می‌کشانند.</p>

۶۴	<p>جامعه‌شناسی انتقادی برای داوری و انتقاد به چه معیارهایی نیاز دارد؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ به معیارهای علمی نیاز دارد تا براساس آن وضعیت موجود را ارزیابی کند، تصویری از وضعیت مطلوب ترسیم کند و راه عبور از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب را پیشنهاد دهد.</p>
۶۵	<p>جامعه‌شناسی انتقادی با چه ملاکی به داوری ارزشی پدیده‌های اجتماعی می‌پردازد؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ جامعه‌شناسی انتقادی به توصیف و تبیین پدیده‌های اجتماعی بسنده نمی‌کند، بلکه به داوری ارزشی پدیده‌های مورد مطالعه می‌پردازد و آن را با ملاک‌های ارزشی (خوب و بد) و هنجارهای (باید و نباید) ارزیابی می‌کند.</p>
۶۶	<p>از درون رویکرد تفسیری، نوع جدیدی از جامعه‌شناسی به نام پدید آمد.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ جامعه‌شناسی انتقادی</p>
۶۷	<p>قانون «جیم کرو» در آمریکا در چه سالی و به چه منظوری به اجرا درآمد؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ قانون جیم کرو (جدا اما برابر) در بین سال‌های ۱۹۶۵ - ۱۸۷۶ به اجرا درآمد و بر طبق آن همه اماکن عمومی، مدارس دولتی، اتوبوس و پارک‌ها برای سیاه‌پوستان و سفیدپوستان جدا شد.</p>
۶۸	<p>دهه شصت میلادی در آمریکا، عصر چه اعتراضاتی بود؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ عصر اعتراض سپاه‌پوستان، سر برکشیدن دوباره جنبش زنان، جنبش دانشجویی و جنبش ضدجنگ ویتنام بود.</p>
۶۹	<p>در جامعه‌شناسی، «دانش انتقادی» چه دانشی است؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ دانشی است که از وضعیت موجود انتقاد می‌کند و می‌خواهد برای عبور از وضع موجود و رسیدن به وضع مطلوب راه‌حل ارائه کند.</p>
۷۰	<p>با غلبه رویکرد تفسیری در جامعه‌شناسی، پیوند دانش و ارزش چه موقعیتی یافت؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ با غلبه رویکرد تفسیری، رویکرد تبیینی به حاشیه رفت و راه بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی باز شد. این بار از پیوند دانش و ارزش سخن به میان می‌آید و دانش انتقادی شکل می‌گیرد.</p>

۷۱	<p>اعتقاد به «جدایی دانش از ارزش» در جامعه‌شناسی تبیینی به چه معناست؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی موجب می‌شد که کار دآوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو و علوم اجتماعی قرار گیرد و غیرعلمی قلمداد شود. این اعتقاد با عنوان جدایی دانش از ارزش بیان می‌شد؛ یعنی دانش و ارزش دو قلمرو متمایز و متقابل دارند، دانش قلمرو تبیین و در مقابل ارزش قلمرو تفسیر معرفی می‌شد.</p>
۷۲	<p>فیلم «دیوانه از قفس پرید» تحت تأثیر فلسفه چه کسی و در نقد از چه عاملی ساخته شده است؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ فیلم، تحت تأثیر فلسفه فوکو و در نقد قدرت ساخته شد. تیمارستان هم در فیلم و هم در اندیشه فوکو، نمادی از ساختار قدرت است و مقیاس کوچک‌تری از جامعه. در فیلم، مک مورفی نمادی از تلاش برای آزادی و پرستار رچد، مظهر قدرت سرکوبگر است.</p>
۷۳	<p>آیا مردم همیشه برای برعهده گرفتن نقش‌های بلندپایه، به قدرت، درآمد و احترام نظر دارند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ لازم نیست همیشه برای تشویق مردم به برعهده گرفتن نقش‌های بلندپایه، حتماً به آن‌ها قدرت، درآمد و احترام بدهیم. گاهی آدم‌ها به دلیل رضایت از انجام کار خوب یا به خاطر خدمت به دیگران نیز، به ایفای نقش‌های مهم و پرزحمت ترغیب می‌شوند.</p>
۷۴	<p>آیا این نظریه که: هر نقشی که مزایای اجتماعی بیشتری دریافت می‌کند، برای جامعه مهم‌تر است، قابل دفاع است؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ این فکر که هر نقشی که مزایای اجتماعی بیشتری دریافت می‌کند، برای جامعه مهم‌تر است، چندان قابل دفاع نیست. آیا واقعاً نقش یک پرستار در جامعه، کم‌اهمیت‌تر از یک هنرپیشه سینما است؟ آیا نقش‌هایی که مزایای اجتماعی کمتری دریافت می‌کنند لزوماً راحت‌تر و خوشایندترند؟ مثلاً نقش کارگر راحت‌تر از نقش مدیر است؟</p>
۷۵	<p>چه انتقادی بر این نظریه که: افراد واجد شرایط برای نقش‌های بلندپایه به راستی کمیابند، وجود دارد؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ آیا افراد واجد شرایط برای نقش‌های بلندپایه به راستی کمیابند؟ یا چون بعضی افراد از کسب آموزش‌های لازم برای دستیابی به نقش‌های بلندپایه محروم‌اند و فرصت نمی‌کنند که توانایی‌هایشان را نشان دهند، تعداد افراد شایسته کم به نظر می‌رسد.</p>
۷۶	<p>بر این نظریه که: در آینده هم باید قشربندی اجتماعی وجود داشته باشد، چه انتقادی وارد است؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ این نظریه که چون نظام قشربندی در گذشته وجود داشته و در حال حاضر نیز وجود دارد، پس در آینده هم باید باشد، صحیح نیست. شاید جوامع آینده را بتوان به شیوه قشربندی نشده‌ای ساخت تا نابرابری اجتماعی تا حد امکان کاهش یابد.</p>

۷۷	<p>اهمیت دادن به نقش‌های عالی‌رتبه در جامعه، چه اثری در جایگاه ممتاز افراد دارد؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ جایگاه ممتاز کسانی را که از مزایای اجتماعی قدرت و ثروت برخوردارند. زیرا آن‌ها را شایسته داشتن چنین امتیازاتی می‌داند و حتی اعطای چنین پاداش‌هایی را به صلاح جامعه می‌بیند.</p>
۷۸	<p>از نظر جامعه‌شناسان طرفدار قشربندی اجتماعی، نقش‌های عالی‌رتبه در جامعه چه ویژگی و اهمیتی دارند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ نقش‌های عالی‌رتبه همان نقش‌هایی هستند که برعهده گرفتن آن‌ها پرزحمت و پرمسئولیت است ولی برای بقای جامعه مهم‌ترند و به بیشترین توانایی و استعداد نیاز دارند. بنابراین جامعه باید پاداش‌های بیشتری برای این نقش‌ها در نظر بگیرد تا افراد شایسته، این نقش‌ها را بپذیرند و به خوبی آن‌ها را ایفا نمایند و گرنه نقش‌های بلند پایه در جامعه بدون متصدی می‌مانند. مثلاً کار در رشته پزشکی.</p>
۷۹	<p>جامعه‌شناسان طرفدار قشربندی، نقش‌ها را در مقایسه با هم، چگونه دسته‌بندی می‌کنند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ ۱- برخی نقش‌ها از نقش‌های دیگر کم‌زحمت‌تر، راحت‌تر و خوشایندترند. ۲- برخی نقش‌ها برای جامعه از نقش‌های دیگر، مهم‌ترند. ۳- نقش‌های متفاوت، به توانایی‌ها و استعدادهای متفاوتی نیاز دارند.</p>
۸۰	<p>جامعه‌شناسان طرفدار قشربندی اجتماعی، کارکردهای قشربندی را چگونه شرح می‌دهند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ برخی جامعه‌شناسان، قشربندی اجتماعی را جهانی و ضروری می‌دانند، یعنی معتقدند تاکنون هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی وجود نداشته است و قشربندی برای جامعه کارکردهای ضروری دارد. آنان کارکردهای قشربندی را با طرح چند سؤال و پاسخ به آن‌ها شرح می‌دهند که جامعه چگونه انگیزه برعهده گرفتن نقش‌های مناسب و پس از آن انگیزه انجام وظایف این نقش‌ها را در افراد ایجاد می‌کند.</p>

	<p>مدل سه رویکرد، طرفداران قشربندی اجتماعی، مخالفان قشربندی اجتماعی و طرفداران عدالت اجتماعی را کامل کنید.</p> <div style="text-align: center;"> <p>مدل عدالت اجتماعی مدل کمونیستی مدل لیبرالی</p> </div> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <div style="text-align: center;"> <p>حوزه رقابت حوزه برابری حوزه رقابت</p> <p>مدل عدالت اجتماعی مدل کمونیستی مدل لیبرالی</p> </div> <p>پاسخ: ۱</p>	۸۱
	<p>جوامع مختلف برای کاهش نابرابری‌ها اجتماعی چه راهکارهایی در پیش می‌گیرند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱- گرفتن مالیات از اقشار برخوردار. ۲- پرداخت یارانه به اقشار کم‌برخوردار.</p>	۸۲
	<p>دولت‌ها برای حمایت از اقشار کم درآمد آن‌ها را زیر چتر حمایت قرار می‌دهند.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ بیمه‌های اجتماعی</p>	۸۳
	<p>..... ابزاری برای کاهش فاصله طبقاتی است.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ مالیات</p>	۸۴
	<p>طرفداران رویکرد «عدالت اجتماعی» در مورد بازار و دخالت دولت چه نظری دارند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ این رویکرد نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق. نه اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار می‌سپارد و نه دخالت همه جانبه دولت را می‌پذیرد. طرفداران این رویکرد به دنبال برقراری عدالت اجتماعی هستند، اما به این بهانه، آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آن‌ها را از بین نمی‌برند.</p>	۸۵

۸۶	<p>در رویکرد طرفداران عدالت اجتماعی، مالکیت خصوصی، چه جایگاهی دارد؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ در رویکرد عادلانه، مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود، اما جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید.</p>
۸۷	<p>در رویکرد «عدالت اجتماعی» دولت چه وظیفه‌ای دارد؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ دولت به نمایندگی از جامعه موظف است، نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند. بدین ترتیب همه کودکان از امکانات اولیه برای پیشرفت، بهره‌مند می‌شوند و می‌توانند براساس توانایی و شایستگی خود با دیگران رقابت نمایند.</p>
۸۸	<p>طرفداران عدالت اجتماعی، چرا رویکرد مخالفان قشربندی اجتماعی را ناعادلانه می‌دانند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ زیرا در این رویکرد، افراد توانمند و کوشا، به اندازه استحقاقی که دارند، از مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند.</p>
۸۹	<p>طرفداران «عدالت اجتماعی» چرا رویکرد طرفداران قشربندی اجتماعی را ناعادلانه می‌دانند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ زیرا معتقدند که طرفداران قشربندی اجتماعی، این واقعیت را نادیده می‌گیرند که افرادی که در طبقه اجتماعی پایین متولد می‌شوند، حتی با داشتن شایستگی و تلاش برابر با افرادی که در طبقه اجتماعی بالا متولد می‌شوند، به سادگی امکان رقابت با آن‌ها را ندارند.</p>
۹۰	<p>حذف مالکیت خصوصی، چه تأثیری در انگیزه رقابت دارد؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ با حذف مالکیت خصوصی، انگیزه رقابت از بین می‌رود؛ زیرا این امر سبب می‌شود، تلاش و شایستگی بیشتر افراد کوشا و توانمند نادیده گرفته شود. اگرچه نقطه شروع رقابت یکسان می‌شود، اما به دلیل اینکه انگیزه رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.</p>
۹۱	<p>از نظر مخالفان قشربندی، قشربندی اجتماعی توسط پدید آمده است.</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ انسان‌ها</p>

۹۲	<p>اندیشمندان اجتماعی که مخالف قشربندی هستند، معتقدند نابرابری‌های اجتماعی ناشی از چیست؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ اینان معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست، بلکه نتیجهٔ سلطه‌جویانه میان انسان‌هاست و باید با آن مبارزه کرد. عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد.</p>
۹۳	<p>طرفداران قشربندی اجتماعی، چه جایگاهی برای «رقابت» در زندگی اجتماعی قائلند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ طرفداران قشربندی اجتماعی رقابت را در زندگی اجتماعی ضروری می‌دانند، اما از این نکته غفلت می‌کنند که در رقابت عادلانه باید نقطهٔ شروع رقابت یکسان باشد.</p>
۹۴	<p>از نظر مخالفان قشربندی اجتماعی، مالکیت خصوصی چه نقشی در نابرابری اجتماعی دارد؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ از نظر آنان، مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و در نتیجه، نابرابری اجتماعی شده است. بنابراین برای ایجاد برابری باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت و اگر مالکیت خصوصی از میان برود، دیگر طبقهٔ پایین نخواهیم داشت و همگان شرایط یکسان خواهند داشت.</p>
۹۵	<p>نابرابری اجتماعی میان افرادی که در طبقات اجتماعی مختلف متولد می‌شوند، چگونه است؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ در هر جامعه‌ای، برخی از افراد در طبقهٔ بالا و برخی دیگر در طبقهٔ پایین متولد می‌شوند؛ یعنی نقطهٔ شروع رقابت میان افراد یکسان نیست. مثلاً کودکانی که در طبقهٔ بالا متولد می‌شوند، نسبت به کودکانی که در طبقهٔ پایین متولد می‌شوند، از امکانات بهتری برخوردارند. در چنین شرایطی یک نابرابری اجتماعی مقدمهٔ نابرابری‌های اجتماعی بعد می‌شود، نه یک تفاوت یا نابرابری طبیعی.</p>
۹۶	<p>طرفداران قشربندی با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی، چه چیزی را نادیده می‌گیرند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ طرفداران قشربندی با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند. به علاوه با تأکید بر کارکردهای قشربندی، آن را تأیید و تثبیت می‌کنند.</p>
۹۷	<p>چرا جامعه‌شناسان طرفدار قشربندی اجتماعی، معتقدند نابرابری‌های اجتماعی، عادلانه‌اند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ آنان چنین می‌پندارند که نابرابری‌های اجتماعی نتیجهٔ تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند، بنابراین عادلانه‌اند.</p>

۹۸	در نظام فئودالی دهقانان شبیه بودند، مالک چیزی نبودند و به فئودال تعلق داشتند.	پاسخ: ۱ برده	سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم
۹۹	مفهوم «قشربندی» در جامعه‌شناسی، از کدام علم گرفته شده است؟	پاسخ: ۱ زمین‌شناسی.	سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم
۱۰۰	جامعه‌شناسانی که طرفدار «قشربندی اجتماعی» هستند، چه اعتقادی دارند؟	پاسخ: ۱ این جامعه‌شناسان معتقدند که نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه ضرورت دارد. از نظر آنان نابرابری اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی برمی‌خیزد و از گذشته تا حال، هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی اجتماعی نبوده است، یعنی قشربندی پدیده‌ای است که در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.	سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم
۱۰۱	تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی چه زمانی مورد توجه جامعه‌شناسان قرار می‌گیرند؟	پاسخ: ۱ در صورتی که به نابرابری‌های اجتماعی منجر شوند.	سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم
۱۰۲	جامعه‌شناسان با توجه به «قشربندی اجتماعی» علت نابرابری‌های اجتماعی را چه می‌دانند؟	پاسخ: ۱ می‌گویند با توجه به قشربندی اجتماعی، علت نابرابری‌های اجتماعی این است که مزایای اجتماعی یعنی ثروت، قدرت و دانش به صورت نابرابر افراد توزیع شده‌اند. از این‌رو برخی افراد در بالای سلسله مراتب اجتماعی قرار می‌گیرند و برخی افراد در پایین آن.	سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم
۱۰۳	در طول تاریخ بسیاری از جوامع، تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی را بهانه‌ای برای قرار داده‌اند.	پاسخ: ۱ نابرابری‌های اجتماعی	سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم
۱۰۴	در نظام آپارتاید، تفکیک نژادی در کدام اماکن اجرا می‌شد؟	پاسخ: ۱ در اماکن عمومی، ایستگاه‌ها، ورزشگاه‌ها، بیمارستان‌ها و مدارس اجرا می‌شد.	سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم

۱۰۵	<p>کدام نابرابری‌ها طبیعی و کدام اجتماعی‌اند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ برخی نابرابری‌ها، طبیعی هستند مانند نابرابری افراد در قد و ضریب هوشی، اما برخی نابرابری‌ها مانند نابرابری در تحصیلات و ثروت، اجتماعی‌اند؛ یعنی در جامعه ایجاد می‌شوند. برای مثال تلاش افراد یا موقعیت خانواده‌ای که در آن متولد شده‌اند، آن‌ها را از نظر رتبه نابرابر می‌سازد.</p>
۱۰۶	<p>«تفاوت‌های اسمی» در بین انسان‌ها، چه نوع تفاوتی است؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ در تفاوت‌های اسمی، برخی افراد سفیدپوست و برخی رنگین‌پوست هستند که از نظر رنگ پوست متفاوت‌اند، اما هیچ‌کدام بر دیگری برتری ندارد. زن و مرد از نظر جنسیت با یکدیگر متفاوت‌اند اما هیچ‌کدام بر دیگری برتری ندارد.</p>
۱۰۷	<p>چه تفاوت‌هایی بین انسان‌ها، تفاوت‌های رتبه‌ای نامیده می‌شوند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ برخی تفاوت‌ها مانند تفاوت در قد، هوش، ثروت و تحصیلات، تفاوت‌های رتبه‌ای نامیده می‌شوند و می‌توان افراد را براساس این تفاوت‌ها، رتبه‌بندی کرد. یعنی برخی افراد کم‌تر و برخی بیشتر از این ویژگی‌ها برخوردارند. مثلاً افرادی که دارای ثروت و تحصیلات متفاوت هستند، با هم نابرابرند.</p>
۱۰۸	<p>کسانی که معتقدند، بازار نمی‌تواند ارزش واقعی کالاها و کار افراد را مشخص کند، چه نظری دارند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ آن‌ها می‌گویند: برای مثال شاید فردی ناچار شود برای تعمیر ترکیدگی لوله آب خانه‌اش در یک روز تعطیل تابستانی، مبلغ گزافی به تنها لوله‌کشی که آماده کار است بپردازد، اما آیا ارزش واقعی کار این لوله‌کش، همین مقدار است؟ به همین دلیل این گروه، دخالت دولت برای کنترل بازار را لازم می‌دانند و معتقدند دولت به نمایندگی از همه و به نفع همه عمل می‌کند.</p>
۱۰۹	<p>کسانی که معتقدند، قیمت کار افراد را در بازار تعیین می‌کند، چه نظری دارند؟</p> <p>سوالات و مطالب تالیفی-سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲-دوازدهم</p> <p>پاسخ: ۱ آن‌ها معتقدند بازار همان‌طور که قیمت کالاها را براساس قانون عرضه و تقاضا تعیین می‌کند، می‌تواند قیمت کار افراد را نیز بر همین اساس مشخص نماید.</p>

۱ این جریان معتقد است خود علم با «درست و غلط دانستن» و «خوب و بد کردن امور» سلطه‌گری می‌کند. زیرا «خوب» را به معنای خوب بودن برخی افراد و گروه‌ها و بد را بد بودن برخی دیگر از آنان تلقی می‌کند. از این منظر، علم چراغی نیست که تاریکی‌ها را روشن کند و موانع را از پیش پای انسان بردارد.

۲ جامعه‌شناسان انتقادی معتقدند گاهی جهان اجتماعی و ساختارهای آن که به دست خود انسان‌ها ایجاد شده‌اند سازندگان خود را زیر سلطه درمی‌آورند. بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آنها، به معنای چشم‌پوشی از آثار و پیامدهای مخرب آنهاست. زیرا انتقاد از ساختارهای اجتماعی را ناممکن می‌سازد و در نتیجه امکان کنترل آثار مخرب آن‌ها از دست می‌رود.

۳ الف) رقابت (ب) برابری

۴ الف) حس و تجربه (یا نگاه از بیرون) (ب) انتقاد از وضع موجود (یا تجویز وضع مطلوب)

۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۶ الف) بلندی قامت - هوش (ذکر یک مورد کافی است). (ب) سیاه‌پوست بودن

۷ الف) مدل عدالت اجتماعی

(ب) دولت به نمایندگی از جامعه موظف است نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند.

۸ الف) طرفداران قشربندی با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند.

(ب) از نظر مخالفان قشربندی؛ قشربندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست انسان‌هاست. (ص ۷۵ و ۷۶)

۹ قشربندی اجتماعی (ص ۷۳)

۱۰ الف) پدیده‌های اجتماعی (ص ۴۳)

(ب) اهداف جمعی (ص ۵۸)

(پ) تفاوت‌ها (یا نابرابری‌های طبیعی) (ص ۷۵)

۱۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۱- رویکرد اول، طرفدار قشربندی اجتماعی است. اما رویکرد دوم، مخالف قشربندی اجتماعی است.

۲- رویکرد اول، معتقد است نابرابری اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی ناشی می‌شود اما رویکرد دوم، نابرابری را نتیجه روابط سلطه‌جویانه میان انسان می‌داند که باید با آن مبارزه کرد.

۳- رویکرد اول معتقد است نابرابری‌های اجتماعی عادلانه‌اند اما رویکرد دوم، عدالت اقتصادی را مهم می‌داند و معتقد است با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد.

۴- رویکرد اول نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن نابرابری اجتماعی را نادیده می‌گیرد اما رویکرد دوم معتقد است قشربندی توسط انسان‌ها پدید آمده‌اند و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌هاست.

۵- رویکرد اول بر حوزه رقابت تأکید دارد اما رویکرد دوم بر حوزه برابری تأکید دارد.

۶- در رویکرد اول، نقطه آغاز رقابت، عادلانه نیست اما در رویکرد دوم، نقطه پایان رقابت عادلانه نیست. (ذکر دو مورد کافی است) (ص ۷۴-۷۸)

الف) پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند. (ص ۲۷)

ب) ۱- انتقاد از وضع موجود ۲- تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن (ذکر یک مورد کافی است) (ص ۸۳)

الف) تفسیری (ص ۸۰)

ب) تبیینی (ص ۷۹)

رویکرد انتقادی برای دفاع از ارادهٔ افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها معتقد است، نباید اراده فرد یا گروهی بر فرد یا گروه دیگری تحمیل شود یا فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند. (اگر چنین اتفاقی رخ دهد و اراده فرد یا گروهی سرکوب گردد مصداق سلطه است.) (ص ۸۲)

تفاوت‌های اسمی به نابرابری اجتماعی منجر شده است. یا تفاوت‌های اسمی (نژاد) بهانه‌ای برای نابرابری‌های اجتماعی شده است. (ص ۷۳)

الف) حوزه رقابت (ص ۷۸)

ب) مدل عدالت اجتماعی (ص ۷۸)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۷۶)

الف) صحیح (ص ۱۱)

ب) غلط (ص ۲۹)

ج) صحیح (ص ۳۸)

د) غلط (ص ۷۷)

اراده فرد یا گروهی نباید بر فرد یا گروه دیگری تحمیل شود یا فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند. (ص ۸۲)

توانایی و خلاقیت افراد (ص ۸۲)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۷۵)

جامعه‌شناسی انتقادی معتقد است، بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آن‌ها به معنای چشم‌پوشی از آثار و پیامدهای مخرب آن‌هاست زیرا انتقاد از ساختارهای اجتماعی را ناممکن می‌سازد و در نتیجه امکان کنترل آثار مخرب آن‌ها از دست می‌رود. (ص ۷۸)

الف) رویکرد تفسیری

ب) جامعه‌شناسی انتقادی (ص ۷۶ و ۷۷)

جامعه‌شناسان انتقادی به ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر تأکید می‌کنند تا از سلطه چنین ساختارهایی بر انسان‌ها پیشگیری کنند و زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر را فراهم آورند. (ص ۷۸)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۷۱)

مخالفان قشربندی گمان می‌کنند اگر مالکیت خصوصی از بین برود دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت و بدین ترتیب همگان شرایط یکسان خواهند داشت. (ص ۷۲) (ذکر یک مورد کافی است)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۶۸)

الف) هویت فرهنگی (ص ۷)
ب) هویت زدایی (ص ۴۶)
ج) جمهوری (ص ۶۱)
د) نابرابری‌های طبیعی (ص ۷۱)

دولت تلاش می‌کند برای کاهش نابرابری‌های اجتماعی تدابیری بیاندیشد، مثلاً از ثروتمندان مالیات بگیرد و از آن برای رفع فقر استفاده کند. (ص ۷۳)

الف) رویکرد مخالفان قشربندی اجتماعی (ص ۷۲)
ب) رویکرد طرفداران قشربندی اجتماعی (ص ۷۰)

قشربندی اجتماعی (ص ۶۹)

زیرا در آن صورت ارزش‌های غالب در زندگی اجتماعی، ارزش‌های ثروتمندان و قدرتمندان خواهد بود. (ص ۸۹)

زندگی اجتماعی انسان دو وجه دارد: از سویی افراد در زندگی گروهی خود با یک‌دیگر، جهان اجتماعی و ساختارهای آن را می‌سازند. از سوی دیگر هر جهان اجتماعی الزام‌ها و پیامدهایی دارد که زندگی انسان‌ها را متأثر می‌سازد. (ص ۷۷)

قشربندی اجتماعی (ص ۶۹)

زندگی اجتماعی انسان دو وجه دارد: از سویی افراد در زندگی گروهی خود با یک‌دیگر، جهان اجتماعی و ساختارهای آن را می‌سازند. از سوی دیگر هر جهان اجتماعی الزام‌ها و پیامدهایی دارد که زندگی انسان‌ها را متأثر می‌سازد. (ص ۷۷)

زیرا در آن صورت ارزش‌های غالب در زندگی اجتماعی، ارزش‌های ثروتمندان و قدرتمندان خواهد بود. (ص ۸۹)

قشربندی اجتماعی (ص ۶۹)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ص ۷۰)

فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی جامعه‌شناسی را به داوری درباره‌ی ارزش‌ها و انتقاد از آن‌ها می‌کشاند. (ص ۷۷)

الف) جامعه‌شناسی انتقادی (ص ۸۹)
ب) ناسیونالیسم (ص ۸۳)

۴۲ الف) تفاوت‌های اسمی (ص ۶۸)

ب) نابرابری اجتماعی (ص ۶۸)

۴۳ دولت نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند، یا از ثروتمندان مالیات بگیرد و از آن برای رفع فقر در جامعه استفاده کند. (ص ۷۳) (ذکر یک مورد)

۴۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۷۲)

۴۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۴۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۴۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۴۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۴۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۵۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۵۱ یک دیدگاه عدالت را اساسی‌ترین ارزش یا یکی از اساسی‌ترین ارزش‌ها می‌دانند و دیدگاه دیگر، عدالت را از آن جهت اهمیت می‌یابد که وسیله‌ای برای تحقق ارزش‌های دیگر است. مثلاً عدالت را مقدمه دستیابی به رفاه مادی یا آزادی می‌دانند.

۵۲ ۱- حقایق و ارزش‌هایی فراتر از انسان وجود دارد که هستی آن‌ها وابسته به انسان نیست و ساخته ذهن و فرهنگ بشری نیستند.

۲- انسان امکان شناخت و دریافت این حقایق را دارد و باید برای دسترسی به آن‌ها تلاش کند.

۳- انسان در شناخت صحیح این حقایق و ارزش‌ها ممکن است دچار خطا و اشتباه شود ولی هرگز از شناخت این حقایق دست نمی‌کشد.

۵۳ موضوع: کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن

روش: تفسیری، انتقادی و تجویزی

هدف: انتقاد از وضع موجود، تجویز وضع مطلوب و راه رسیدن به آن

۵۴ جامعه‌شناسی انتقادی با پذیرش رویکرد تفسیری معتقد است که تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده‌های

افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌هاست. هر فرد، گروه و فرهنگی اراده خاص خود را دارد و معانی و ارزش‌های ویژه خود را خلق می‌کند و هیچ‌کدام بهتر یا بدتر و درست یا غلط نیستند.

۵۵ رویکرد انتقادی هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی‌کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد، بلکه برای دفاع از اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها معتقد است نباید اراده فرد یا گروهی بر دیگران تحمیل شود.

۵۶ تا از سلطه ساختارهایی بر انسان‌ها پیشگیری شود و همچنین زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر و اخلاقی‌تر فراهم آید و به نقد سلطه، در روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌پردازد.

۵۷ بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آن‌ها، به معنای چشم‌پوشی از آثار و پیامدهای مخرب آن‌هاست؛ زیرا انتقاد از ساختارهای اجتماعی و در نتیجه کنترل آثار مخرب آن‌ها از دست می‌رود.

۵۸ جامعه‌شناسان انتقادی همانند جامعه‌شناسان تفهمی - تفسیری بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند، اما کم‌توجهی رویکرد تفهمی به ساختارهای اجتماعی و تأثیر این ساختارها بر زندگی افراد را درست نمی‌دانند.

۵۹ گاهی پیامدهای جهان اجتماعی برای افراد برجسته می‌شود، ولی این وجه که جهان اجتماعی ساخته انسان‌هاست نادیده گرفته می‌شود یا بالعکس. یعنی گاهی نظام اجتماعی و ساختارهای آن و گاهی کنش‌های اجتماعی مورد توجه قرار می‌گیرند. برجسته کردن یک وجه زندگی اجتماعی و تأکید بر آن و نادیده گرفتن وجه دیگر، می‌تواند آثار و پیامدهای نامطلوبی برای زندگی اجتماعی به وجود آورد.

۶۰ تا زمانی که یک جهان اجتماعی از طریق مشارکت اجتماعی افراد پابرجاست، پیامدهای آن نیز باقی است. با تغییر جهان اجتماعی موجود و به دنبال آن، برداشته شدن الزام‌هایش، جهان اجتماعی جدیدی شکل می‌گیرد و پیامدهای دیگری به دنبال می‌آورد.

۶۱ ۱- از سوی افراد در زندگی گروهی خودبا یک‌دیگر، جهان اجتماعی و ساختارهای آن را می‌سازند.
۲- از سوی دیگر هر جهان اجتماعی الزام‌ها و پیامدهایی دارد که زندگی انسان‌ها را متأثر می‌سازد.

۶۲ جامعه‌شناسی انتقادی علم را به معنای حسی و تجربی آن محدود نمی‌کند و تلاش می‌کند از محدودیت علم تجربی رها شود. مثلاً صرفاً به توصیف و تبیین تبعیض نژادی نمی‌پردازد، بلکه آن را تقبیح و از آن انتقاد می‌کند.

۶۳ نقد وضعیت موجود جهان اجتماعی و تجویز راه‌حلهایی برای رسیدن به یک وضعیت بهتر است. فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی، جامعه‌شناسی را به داوری درباره ارزش‌ها و انتقاد از آن‌ها می‌کشاند.

۶۴ به معیارهای علمی نیاز دارد تا براساس آن وضعیت موجود را ارزیابی کند، تصویری از وضعیت مطلوب ترسیم کند و راه عبور از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب را پیشنهاد دهد.

۶۵ جامعه‌شناسی انتقادی به توصیف و تبیین پدیده‌های اجتماعی بسنده نمی‌کند، بلکه به داوری ارزشی پدیده‌های مورد مطالعه می‌پردازد و آن را با ملاک‌های ارزشی (خوب و بد) و هنجارهای (باید و نباید) ارزیابی می‌کند.

۶۶ جامعه‌شناسی انتقادی

۶۷ قانون جیم کرو (جدا اما برابر) در بین سال‌های ۱۹۶۵ - ۱۸۷۶ به اجرا درآمد و بر طبق آن همه اماکن عمومی، مدارس دولتی، اتوبوس و پارک‌ها برای سیاه‌پوستان و سفیدپوستان جدا شد.

۶۸ عصر اعتراض سیاه‌پوستان، سر برکشیدن دوباره جنبش زنان، جنبش دانشجویی و جنبش ضدجنگ ویتنام بود.

۶۹ دانشی است که از وضعیت موجود انتقاد می‌کند و می‌خواهد برای عبور از وضع موجود و رسیدن به وضع مطلوب راه‌حل ارائه کند.

با غلبه رویکرد تفسیری، رویکرد تبیینی به حاشیه رفت و راه بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی باز شد. این بار از پیوند دانش و ارزش سخن به میان می‌آید و دانش انتقادی شکل می‌گیرد.

غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی موجب می‌شد که کار دآوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو و علوم اجتماعی قرار گیرد و غیرعلمی قلمداد شود. این اعتقاد با عنوان جدایی دانش از ارزش بیان می‌شد؛ یعنی دانش و ارزش دو قلمرو متمایز و متقابل دارند، دانش قلمرو تبیین و در مقابل ارزش قلمرو تفسیر معرفی می‌شد.

فیلم، تحت تأثیر فلسفه فوکو و در نقد قدرت ساخته شد. تیمارستان هم در فیلم و هم در اندیشه فوکو، نمادی از ساختار قدرت است و مقیاس کوچک‌تری از جامعه. در فیلم، مک مورفی نمادی از تلاش برای آزادی و پرستار رچد، مظهر قدرت سرکوبگر است.

لازم نیست همیشه برای تشویق مردم به برعهده گرفتن نقش‌های بلندپایه، حتماً به آن‌ها قدرت، درآمد و احترام بدهیم. گاهی آدم‌ها به دلیل رضایت از انجام کار خوب یا به خاطر خدمت به دیگران نیز، به ایفای نقش‌های مهم و پرزحمت ترغیب می‌شوند.

این فکر که هر نقشی که مزایای اجتماعی بیشتری دریافت می‌کند، برای جامعه مهم‌تر است، چندان قابل دفاع نیست. آیا واقعاً نقش یک پرستار در جامعه، کم‌اهمیت‌تر از یک هنرپیشه سینما است؟ آیا نقش‌هایی که مزایای اجتماعی کمتری دریافت می‌کنند لزوماً راحت‌تر و خوشایندترند؟ مثلاً نقش کارگر راحت‌تر از نقش مدیر است؟

آیا افراد واجد شرایط برای نقش‌های بلندپایه به راستی کمیابند؟ یا چون بعضی افراد از کسب آموزش‌های لازم برای دستیابی به نقش‌های بلندپایه محروم‌اند و فرصت نمی‌کنند که توانایی‌هایشان را نشان دهند، تعداد افراد شایسته کم به نظر می‌رسد.

این نظریه که چون نظام قشربندی در گذشته وجود داشته و در حال حاضر نیز وجود دارد، پس در آینده هم باید باشد، صحیح نیست. شاید جوامع آینده را بتوان به شیوه قشربندی نشده‌ای ساخت تا نابرابری اجتماعی تا حد امکان کاهش یابد.

جایگاه ممتاز کسانی را که از مزایای اجتماعی قدرت و ثروت برخوردارند. زیرا آن‌ها را شایسته داشتن چنین امتیازاتی می‌داند و حتی اعطای چنین پاداش‌هایی را به صلاح جامعه می‌بیند.

نقش‌های عالی‌رتبه همان نقش‌هایی هستند که برعهده گرفتن آن‌ها پرزحمت و پرمسئولیت است ولی برای بقای جامعه مهم‌ترند و به بیشترین توانایی و استعداد نیاز دارند. بنابراین جامعه باید پاداش‌های بیشتری برای این نقش‌ها در نظر بگیرد تا افراد شایسته، این نقش‌ها را بپذیرند و به خوبی آن‌ها را ایفا نمایند و گرنه نقش‌های بلند پایه در جامعه بدون متصدی می‌مانند. مثلاً کار در رشته پزشکی.

۱- برخی نقش‌ها از نقش‌های دیگر کم‌زحمت‌تر، راحت‌تر و خوشایندترند.

۲- برخی نقش‌ها برای جامعه از نقش‌های دیگر، مهم‌ترند.

۳- نقش‌های متفاوت، به توانایی‌ها و استعدادهای متفاوتی نیاز دارند.

برخی جامعه‌شناسان، قشربندی اجتماعی را جهانی و ضروری می‌دانند، یعنی معتقدند تاکنون هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی وجود نداشته است و قشربندی برای جامعه کارکردهای ضروری دارد. آنان کارکردهای قشربندی را با طرح چند سؤال و پاسخ به آن‌ها شرح می‌دهند که جامعه چگونه انگیزه برعهده گرفتن نقش‌های مناسب و پس از آن انگیزه انجام وظایف این نقش‌ها را در افراد ایجاد می‌کند.

- ۱- گرفتن مالیات از اقشار برخوردار.
- ۲- پرداخت یارانه به اقشار کم‌برخوردار.

بیمه‌های اجتماعی

مالیات

این رویکرد نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق. نه اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار می‌سپارد و نه دخالت همه جانبه دولت را می‌پذیرد. طرفداران این رویکرد به دنبال برقراری عدالت اجتماعی هستند، اما به این بهانه، آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آن‌ها را از بین نمی‌برند.

در رویکرد عادلانه، مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود، اما جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید.

دولت به نمایندگی از جامعه موظف است، نیازهای ضروری همه افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند. بدین ترتیب همه کودکان از امکانات اولیه برای پیشرفت، بهره‌مند می‌شوند و می‌توانند براساس توانایی و شایستگی خود با دیگران رقابت نمایند.

زیرا در این رویکرد، افراد توانمند و کوشا، به اندازه استحقاقی که دارند، از مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند.

زیرا معتقدند که طرفداران قشربندی اجتماعی، این واقعیت را نادیده می‌گیرند که افرادی که در طبقه اجتماعی پایین متولد می‌شوند، حتی با داشتن شایستگی و تلاش برابر با افرادی که در طبقه اجتماعی بالا متولد می‌شوند، به سادگی امکان رقابت با آن‌ها را ندارند.

با حذف مالکیت خصوصی، انگیزه رقابت از بین می‌رود؛ زیرا این امر سبب می‌شود، تلاش و شایستگی بیشتر افراد کوشا و توانمند نادیده گرفته شود. اگرچه نقطه شروع رقابت یکسان می‌شود، اما به دلیل اینکه انگیزه رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.

انسان‌ها

اینان معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست، بلکه نتیجه سلطه‌جویانه میان انسان‌هاست و باید با آن مبارزه کرد. عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد.

طرفداران قشربندی اجتماعی رقابت را در زندگی اجتماعی ضروری می‌دانند، اما از این نکته غفلت می‌کنند که در رقابت عادلانه باید نقطه شروع رقابت یکسان باشد.

از نظر آنان، مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و در نتیجه، نابرابری اجتماعی شده است. بنابراین برای ایجاد برابری باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت و اگر مالکیت خصوصی از میان برود، دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت و همگان شرایط یکسان خواهند داشت.

در هر جامعه‌ای، برخی از افراد در طبقه بالا و برخی دیگر در طبقه پایین متولد می‌شوند؛ یعنی نقطه شروع رقابت میان افراد یکسان نیست. مثلاً کودکانی که در طبقه بالا متولد می‌شوند، نسبت به کودکانی که در طبقه پایین متولد می‌شوند، از امکانات بهتری برخوردارند. در چنین شرایطی یک نابرابری اجتماعی مقدمه نابرابری‌های اجتماعی بعد می‌شود، نه یک تفاوت یا نابرابری طبیعی.

طرفداران قشربندی با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند. به علاوه با تأکید بر کارکردهای قشربندی، آن را تأیید و تثبیت می‌کنند.

آنان چنین می‌پندارند که نابرابری‌های اجتماعی نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند، بنابراین عادلانه‌اند.

برده

زمین‌شناسی.

این جامعه‌شناسان معتقدند که نابرابری اجتماعی برای بقای جامعه ضرورت دارد. از نظر آنان نابرابری اجتماعی از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی برمی‌خیزد و از گذشته تا حال، هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی اجتماعی نبوده است، یعنی قشربندی پدیده‌ای است که در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.

در صورتی که به نابرابری‌های اجتماعی منجر شوند.

می‌گویند با توجه به قشربندی اجتماعی، علت نابرابری‌های اجتماعی این است که مزایای اجتماعی یعنی ثروت، قدرت و دانش به صورت نابرابر افراد توزیع شده‌اند. از این‌رو برخی افراد در بالای سلسله مراتب اجتماعی قرار می‌گیرند و برخی افراد در پایین آن.

نابرابری‌های اجتماعی

در اماکن عمومی، ایستگاه‌ها، ورزشگاه‌ها، بیمارستان‌ها و مدارس اجرا می‌شد.

برخی نابرابری‌ها، طبیعی هستند مانند نابرابری افراد در قد و ضریب هوشی، اما برخی نابرابری‌ها مانند نابرابری در تحصیلات و ثروت، اجتماعی‌اند؛ یعنی در جامعه ایجاد می‌شوند. برای مثال تلاش افراد یا موقعیت خانوادگی که در آن متولد شده‌اند، آن‌ها را از نظر رتبه نابرابر می‌سازد.

در تفاوت‌های اسمی، برخی افراد سفیدپوست و برخی رنگین‌پوست هستند که از نظر رنگ پوست متفاوت‌اند، اما هیچ‌کدام بر دیگری برتری ندارد. زن و مرد از نظر جنسیت با یکدیگر متفاوت‌اند اما هیچ‌کدام بر دیگری برتری ندارد.

برخی تفاوت‌ها مانند تفاوت در قد، هوش، ثروت و تحصیلات، تفاوت‌های رتبه‌ای نامیده می‌شوند و می‌توان افراد را براساس این تفاوت‌ها، رتبه‌بندی کرد. یعنی برخی افراد کمتر و برخی بیشتر از این ویژگی‌ها برخوردارند. مثلاً افرادی که دارای ثروت و تحصیلات متفاوت هستند، با هم نابرابرند.

آن‌ها می‌گویند: برای مثال شاید فردی ناچار شود برای تعمیر ترکیدگی لوله آب خانه‌اش در یک روز تعطیل تابستانی، مبلغ گزافی به تنها لوله‌کشی که آماده کار است بپردازد، اما آیا ارزش واقعی کار این لوله‌کش، همین مقدار است؟ به همین دلیل این گروه، دخالت دولت برای کنترل بازار را لازم می‌دانند و معتقدند دولت به نمایندگی از همه و به نفع همه عمل می‌کند.

آن‌ها معتقدند بازار همان‌طور که قیمت کالاها را براساس قانون عرضه و تقاضا تعیین می‌کند، می‌تواند قیمت کار افراد را نیز بر همین اساس مشخص نماید.

۵	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۶	۱	۲	۳	۴
۲۸	۱	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	۳	۴
۴۴	۱	۲	۳	۴
۴۵	۱	۲	۳	۴
۴۶	۱	۲	۳	۴
۴۷	۱	۲	۳	۴
۴۸	۱	۲	۳	۴
۴۹	۱	۲	۳	۴
۵۰	۱	۲	۳	۴

